

פתרון תרגיל מספר 1 - חישוביות וסיבוכיות

שם: מיכאל גרינבאום, ת.ז: 211747639

28 במרץ 2020

שאלה 3:

סעיף 1:

צ"ל: זאת שפה רגולרית

הוכחה:

נגדיר $Q = \{q_0\}$, $F = \emptyset$ ונגדיר $\delta(q, \sigma) = q_0$ לכל $q \in Q, \sigma \in \Sigma$
נגדיר $A = \langle Q, \Sigma, q_0, \delta, F \rangle$, נרצה להראות כי $L(A) = \emptyset$
תהי $w \in \Sigma^*$ מילה.
נשים לב כי

$$\delta^*(q_0, w) = \begin{cases} q_0 & w = \varepsilon \\ \delta(\delta^*(q_0, u), \sigma) & \text{else } w = u \cdot \sigma \end{cases} = \begin{cases} q_0 & w = \varepsilon \\ q_0 & \text{else } w = u \cdot \sigma \end{cases} = q_0$$

לכן לכל מילה $w \in \Sigma^*$, מתקיים $\delta^*(q_0, w) = q_0 \notin F$ ולכן A לא מקבלת את w , כלומר $w \notin L(A)$
כלומר A לא מקבלת אף מילה, כלומר $L(A) \subseteq \emptyset$, ותמיד מתקיים $\emptyset \subseteq L(A)$, ולכן $L(A) = \emptyset$
כלומר, מצאנו אוטומט A כך ש- $L(A) = \emptyset$, כלומר \emptyset שפה רגולרית

מ.ש.ל.א. ☺

סעיף 2:

צ"ל: $w \in \Sigma^*$ הקבוצה $\{w\}$ היא שפה רגולרית

הוכחה:

תהי $w \in \Sigma^*$, נסמן $|w| = n$, כאשר $w = \sigma_1 \dots \sigma_n$, לכל $i \in [n]$,
נגדיר $Q = \{q_0, \dots, q_n, q_{reject}\}$, $F = \{q_n\}$, יהיו $\sigma \in \Sigma, q \in Q$ ונגדיר

$$\delta(q, \sigma) = \begin{cases} q_{i+1} & \exists i \in [n-1] \text{ s.t. } q_i = q \wedge \sigma = \sigma_{i+1} \\ q_{reject} & \text{else} \end{cases}$$

נגדיר $A = \langle Q, \Sigma, q_0, \delta, F \rangle$, תחילה נראה כי $w \in L(A)$
נראה באינדוקציה ש- $\delta^*(q_0, \sigma_1 \dots \sigma_i) = q_i$
בסיס: $i = 0, 1$, נשים לב כי

$$\begin{aligned} \delta^*(q_0, \sigma_1) &\stackrel{\text{def}}{=} \delta(\delta^*(q_0, \varepsilon), \sigma_1) = \delta(q_0, \sigma_1) = q_1 \\ \delta^*(q_0, \varepsilon) &\stackrel{\text{def}}{=} q_0 \end{aligned}$$

כנדרש

צעד: נניח שהטענה נכונה ל- $i-1$ ונראה שהטענה נכונה ל- i

$$\delta^*(q_0, \sigma_1 \dots \sigma_i) \stackrel{\text{def}}{=} \delta(\delta^*(q_0, \sigma_1 \dots \sigma_{i-1}), \sigma_i) \stackrel{\text{induction}}{=} \delta(q_{i-1}, \sigma_i) = q_i$$

לכן מהאינדוקציה נסיק כי $\delta^*(q_0, w) = \delta^*(q_0, \sigma_1 \dots \sigma_n) = q_n \in F$ כלומר A מקבלת את w , כלומר $w \in L(A)$
 עתה תהי $w' = \sigma'_1 \dots \sigma'_m$ מילה כאשר $\sigma_i \in \Sigma$ לכל $i \in [m]$ וגם $w \neq w'$
 נסמן ב- k את האינדקס המינימלי בו מתקיים $\sigma_i \neq \sigma'_i$ (הערה: אם אחת מהאותיות לא מוגדרת מבחינת אינדקס, נגיד שהאותיות לא שוות באינדקס הנ"ל)
הערה: אינקס מתחיל מ-1 להמשך ההוכחה לנוחות
 עתה נחלק ל-2 מקרים:

1. אם $k = m + 1$: כלומר המילה היא מהצורה $w' = \sigma'_1 \dots \sigma'_m = \sigma_1 \dots \sigma_m$
 נשים לב כי $k \leq \min(m, n) + 1$, אם $m = n$ אז נקבל כי $w' = w$ בסתירה להנחה, ולכן $m < n$
 ולכן מטענת העזר מתקיים

$$\delta^*(q_0, w') = \delta^*(q_0, \sigma_1 \dots \sigma_m) = q_m \neq q_n$$

ולכן $\delta^*(q_0, w') = q_m \notin F$ כלומר $w' \notin L(A)$

2. אם $k < m + 1$: נשים לב כי $\sigma_i = \sigma'_i$ לכל $i \in [k - 1]$ ולכן מהמשפט עזר שהוכח קודם מתקיים

$$\begin{aligned} \delta^*(q_0, \sigma'_1 \dots \sigma'_k) &= \delta(\delta^*(q_0, \sigma'_1 \dots \sigma'_{k-1}), \sigma'_k) = \delta(\delta^*(q_0, \sigma_1 \dots \sigma_{k-1}), \sigma'_k) \\ &= \delta(q_{k-1}, \sigma'_k) \stackrel{*}{=} q_{reject} \end{aligned}$$

נשים לב כי $*$ מתקיים כי $\sigma'_k \neq \sigma_k$ והפונקציה הוגדרה להעביר ל- q_{reject} במצב הנ"ל,
 עתה נוכיח באינדוקציה כי $\delta^*(q_0, \sigma'_1 \dots \sigma'_k \dots \sigma'_{k+i}) = q_{reject}$ לפי אורך המילה
בסיס: אם $i = 0$: ראינו כי $\delta^*(q_0, \sigma'_1 \dots \sigma'_k) = q_{reject}$
צעד: נניח שהטענה נכונה ל- $i - 1$ ונראה שהיא נכונה ל- i
 $\delta^*(q_0, \sigma'_1 \dots \sigma'_k \dots \sigma'_{k+i}) \stackrel{\text{def}}{=} \delta(\delta^*(q_0, \sigma'_1 \dots \sigma'_k \dots \sigma'_{k+i-1}), \sigma'_{k+i}) \stackrel{\text{induction}}{=} \delta(q_{reject}, \sigma'_{k+i}) = q_{reject}$

לכן נקבל כי $\delta^*(q_0, w') = \delta^*(q_0, \sigma'_1 \dots \sigma'_m) = \delta^*(q_0, \sigma'_1 \dots \sigma'_k \dots \sigma'_{k+(m-k)}) = q_{reject} \notin F$
 לכן A לא מקבלת את w' , ולכן $w' \notin L(A)$

מסקנה: $w \in L(A)$, לכן $\{w\} \subseteq L(A)$ ולכל מילה $w' \neq w$ מתקיים $w' \notin L(A)$ ולכן $\{w\} = L(A) \cap \Sigma^* \setminus \{w'\}$
 כלומר $L(A) = \{w\}$ מההגדרה
 כלומר מצאנו אוטומט A כך ש $L(A) = \{w\}$ כלומר שפה רגולרית

מ.ש.ל.ב. ☺

סעיף 3:

צ"ל: L שפה סופית אזי L רגולרית

הוכחה:

בסיס: $n = 0$, כלומר $L = \emptyset$, הראנו בסעיף 1 ש- $L = \emptyset$ שפה רגולרית
צעד: נניח שהטענה נכונה לכל קבוצה שמכילה n מילים ונוכיח לכל קבוצה שמכילה $n + 1$ מילים

נסמן $L = \{w_1, \dots, w_{n+1}\}$
 נגדיר $L_n = \{w_1, \dots, w_n\}$, זאת שפה שמכילה n מילים, ולכן מהנחת האינדוקציה זאת שפה רגולרית.
 נגדיר $L_{n+1} = \{w_{n+1}\}$, נשים לב כי זאת שפה רגולרית לפי שאלה 3 סעיף 2
 ולכן לפי סגירות שפות רגולריות לאיחוד (הוכח בהרצאה) מתקיים כי $L_n \cup L_{n+1} = L$ זאת שפה רגולרית,
 כלומר L שפה רגולרית, כנדרש

הערה: נשים לב כי עשינו איחוד מספר סופי של פעמים באינדוקציה (מההנחה שהקבוצה היא סופית) ולכן האוטומט המתקבל לאחר האינדוקציה הוא בגודל סופי ולכן ניתן לומר שהוא אכן אוטומט לשפה.

מ.ש.ל.ג. ☺